POKROK

PUBLISHING CO.

vydává

POKROK ZÁPADU

a místní vydání

v Crete pro Saline okres, Neb., v Schuyler a Clarkson pro Colfax okres, Nebr., ve Wilson, Kans., pro stát Kansas, v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesotu a v Tyndall, S. D., pro státy South a North Dakotu.

Předplatné:

Pro Spojené Státy $1.50. Pro Kanadu $2.00. Do Evropy $2.50 ročně.

Zásilky peněžní dějtež se pomocí peněžních poukázek (Money Orders), expressních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise.

Oznamujete-li své přestěhování, udejte starou i novou adressu.

Dopisy z kruhů čtenářstva ochotně uveřejníme. Musí býti slušné, psané bez smyslu někoho osobně poškoditi a podepsány plným jménem, ať již má býti v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

45

"O mrtvých nemá se mluviti pouze dobře, ale pouze pravda."

Z řeči nad rakví B. Bittnera.

"Přátelé! Nač se vrtat v životě toho onoho nebožtíka? Povězte nám, co vymyslil nového a dobrého, — o ostatní nestojíme".

Prof. Fr. Vymazal.

Negativnost jest zlem naší žurnalistiky.

•

Teď bychom potřebovali zrovna trochu méně politiky a trochu více deště.

•

Presidenta Tafta mají jeho ohajští spoluobčané v takové lásce, že si rozhodně přejí, aby zůstával klidně doma mezi nimi

•

Svět se mění a lidé s ním, jenom naše spolková ústava má podle našich konservativců privilej na nezměnitelnost a navěkou posvátnost.

•

V Ohio jest jedna vesnice, která se jmenuje "White House", tam dostal Roosevelt vždy 6 hlasů proti jednomu, který byl odevzdán pro delegáty Taftovy. To by mělo býti dobrým znamením.

•

Doufejme, že ohajští farmeři pro samé rozčílení nezapomněli vyzkoušet klíčivost semenné korny. To by bylo pro ně větším neštěstím, než kdyby třebas sám Bryan byl zvolen presidentem Spojených Států.

•

Tihle Kubánci nebudou mít pokoj a nedají sami pokoje, dokud se nebude psáti 'Cuba, U. S. Terr.' Kdo chce kam, pomozme mu tam. Pak budou mít pokoj a budou se starat o pluhy a lopaty více než o staré flinty.

•

"Jest tomu třicet let co jsem opustil Universitu a začal jsem se vzdělávati," prohlásil v jedné ze svých řeči Theodore Roosevelt. I on uznává, že škola dá nám pouze přípravu k dalšímu životu a teprvé on sám může nám dáti to, co lze nazývati pravým vzděláním.

•

Předpovědi, že letošní rok bude právě tak suchým jako loňský, množí se každým dnem a lidé, kteří předpovídají podle kuřích ok a revmatismu pospíchají se svým proroctvím do veřejnosti, aby za 4 měsíce mohli s hrdostí prohlašovati: "Vždyť já jsem to povídal".

•

Pan Bryan nazval svou poslední (tak dalece poslední) porážku roku 1908 "Záhada roku 1908". Jak figura ukazuje, dočkáme se druhého svazku záhadné literatury: "Záhada roku 1912". Panu Bryanovi jest to záhadou, ale veliké většině amerického lidu pravděpodobným a zcela jasným úkazem.

•

Letošní čtvrtý července bude v pravdě slavným, skoro tak jako byl před 136 lety. Flynn a Jack Johnson budou do sebe bušit o světový championát hulvátství a šmejkal s Gotchem budou se porážet o championát athletické síly. Při tom se bude ozývati vskřek amerického orla z Filipin až do Porta Rica.

•

Hranice mezi Mexikem a Spojenými Státy byly až dosud namnoze jen obrazné, pomyslné, ale teď jsou pěkně olivově zelené, aby nemohlo býti žádné mýlky. Uniformy našich vojínů ukazují přesně a nade vší pochybnost vládním i insurectním banditům až pokud si smějí podřezávat hrdla a kde — přestávají špásy.

•

"Ze všech věcí jsem nejjistějším v tom, že naše soudnictví potřebuje důkladné reformy. V tom jsem tak jist, že všechny advokátské spolky v Americe, kdyby do mne bušily dvacet let kladivem, mne v tom náhledu nezviklají," tak prohlásil v své řeči Roosevelt. Na štěstí on není v tom náhledu osamocen, ale sdílí ho s ním veliká většina amerického lidu.

•

Konservativci a politikáři staré školy prohlašují, že jest vlastně Roosevelt červeným socialistou. — Na druhé straně socialisté jej považují za "stvůru kapitálu". Na štěstí jest mezi těmi dvěmi nějakých sedm millionů amerických voličů, kteří považují Teddyho za typického Američana a člověka naprosto upřímného a poctivého ve všem, ať již je to dobré nebo špatné.

•

Není tak důležito pro národ, aby jeho mládež vyšla ze škol s obtěžkanými hlavami všelikými vědami, ale aby z nich vycházely charaktery s pevnými základy, na nichž může jednou v životě vyspěti dokonalý muž. Některý národ může se pochlubiti větším počtem učenců než "pevných charakterů" a proto nemůže a nemůže to přivést nikam, ač stále hledá kde a v čem spočívá vlastně chyba.

•

Konečně bude odhalen pomník zvěčnělého Karla Jonáše a česko-americký lid s pietou bude vzpomínati památky svého bývalého vůdce a předáka. To mu ale více nespříjemní trpké sklamání, které mu učinilo život břemenem a přivodilo jeho tragický konec. Ústa řečníků budou plna slov uznání a noviny lichotivých článků, a hned na to budeme pokračovati na své staré, obvyklé cestě: "Klacky živým, květiny mrtvým."

•

Senátor Penrose prohlásil kdysi v senátě: "Máme v Bílém domě člověka, který proměnil diplomatický sál v střelnici a nemohl jsem se k němu dostati, poněvadž tam byl zrovna nějaký pasák ze západu a střílel s presidentem do terče." Podle toho, jak trefil Roosevelt o posledních primárkách v Pennsylvanii Penrose do živého, měli bychom skoro chuť věřiti, že měl tenkrát vážný zástupce Pennsylvanie pravdu.

•

Marcus Antonius ve své řeči nad mrtvolou Caesarovou mohl říci ve třech slovech více o svém zavražděném příteli, než v celé knize eulogie. "On byl mužem". To postačí. Kdyby každý z nás snažil se ve svém životě docíliti toho, aby i o něm mohlo se říci podobně, nic více, než tato tři slova: "On byl mužem", neměli bychom příčiny stěžovati si na 99 procent zla ve světě a mnohem více příčiny k uctívání památky zesnulých než skutečně máme dnes.

•

Není více pochybosti o tom že republikánská strana si přeje Roosevelta za kandidáta a národ za presidenta. Děj se vůle jeho. Kéž by byla jeho příští presidentská lhůta k většímu prospěchu národa, než bude k prospěchu jeho vlastnímu. Uznáváme, že mnohé z jeho theorií jsou znamenité, ale nevíme, jak to bude dopadat až se bude Roosevelt pokoušeti o jich uskutečnění. Nesmíme zapomenout, že president není diktátorem, ale pouhým vykonavatelem nařízení kongresu.

•

Nemine dne, aby nebyl v Chicagu někdo zabit automobilem. V obecenstvu panuje silné jitření proti neopatrným automobilistům. — Jistý vynálezce nabídl tamním městským úřadům svůj vynález, který má býti zasazen na každý licencovaný automobil. Sestává z píšťaly, která začne pískat jakmile automobil jede rychleji než 10 mil za hodinu a zároveň vyhazuje samočinně na ulici lístky s číslem automobilu. Pak bude moci policie, byť by i hluchou byla, sbírati důkazy proti přestupníkům zákona na ulici.

•

Máj bude pryč, ale májoví básníci zůstanou ještě nějaký čas s námi. Až květy opadají, horký vítr spálí zeleň a farmáři budou střílet hejna proklínaných ptáků v mandelích a ve stohách — poctové nám vykouzlí ze zaprášených, vyschlých prérií rajskou vůni květin a líbezné cvrlikání ptáčků, od jejichž vybásněných hnízd na perutích pegasa budou se vznášet k nadhvězdným výšinám. Až voda "zasmrádne", budou u ní opěvovat bublající potůček a z komárů nadělají zlatých kolibříků. Šťastní lidé, proti nám, ubohým novinářským škrabákům, na které čekají pouze kyselé okurky.

•

Kongressník Dies z Texasu prorokuje opakování se francouzské komuny v Americe, s moderním Dantonem, Marratem i Robespierrem. To všechno proto, že národ nechce trpěti déle staré politické šmejdily v úřadech a dovolí si bráti volby od základu sám do svých rukou. Texasané jsou dobří lidé a dlouho nechali Bailymu a Diesovi říditi politiku ve státě a volili každého, i kdyby to byl "žlutý pes", jen když měl na krku obojek demokratické mašiny. Ale i jim dochází již trpělivost a když se texasáci k něčemu rozkývají, pak to buď povolí, nebo to musí prasknout. Beaumontský politikář cítí, že brzy někde něco praskne a proto se mu nedivme, že začíná zuřit a upadá v hysterii v předtuše věcí, které přijíti mají a také přijdou — i v Texasu tak jistě, jako že ráno slunce na východě vyjde a večer na západě zapadne.

•

Uznáváme, že budova vlády Spojených Států potřebuje mnoho oprav a nejeden kámen, nejedna cihla v její stěně jest shnilá, nejistá, pro ostudu a nebezpečná, ale při tom nemůžeme schvalovati, aby se vzal jednoduše kopáč a mlátilo se do toho napořád. K tomu jest třeba dobrých plánů a ještě opatrnějších dělníků, aby pěkně jeden špatný kámen za druhým opatrně vyndaly a nahradily novým, který by se do místa toho naprosto přesně hodil a aby se při této "reformě" neudělalo více škody než užitku. Sny o ideálně správné konstrukci vlády jsou sice velmi pěkné a zůstane-li jim lid věren, dočká se jednoho dne jich uskutečnění, ale provedení plánů není jen tak lehkým, jak by si některý snílek představoval. Mnohá krásná myšlenka a skvostné dílo obrátilo se v sutiny, poněvadž se zapomnělo na některou na pohled nepatrnou a zdánlivě zbytečnou maličkost. Mezi theorií a praksí jsou veliké rozdíly, ve všem na světě a hlavně v provádění sociální reformy.

NAD HROBY.

Byli jsme kdysi v Chicagu přítomni pohřbu krajana sebevraha, jehož smrt byla tím nejlepším činem, jaký za svého života pro svou rodinu a lidstvo vykonal. Ubohá žena trávila celý svůj věk nad škopkem, aby uživila muže ničemu a hejno ubohých dětí, které místo do školy musela posílat na železniční trati sbírat uhlí. Poněvadž zesnulý patřil k jakémusi "desákovému" spolku a ještě k jedné organisaci, (kde ovšem příspěvky platila žena z potu a mozolů své otrocké práce), byl zjednán k pohřbu řečník, slavný řečník, jemuž řečnění na pohřbech bylo professí a ten snažil se potěšiti "zoufalou manželku a žalem zdrcené děti", nad těžkou ránou osudu, který jim vyrval "vzorného manžela a pečlivého otce". — Jestli možno vůbec mluviti o jakém hanobení památky zesnulých, jak ji byla slova pohřebního řečníka, jež byla hrubou urážkou ubohé ženy, které bylo smrtí lenocha a opilce ulehčeno a zločinem na dětech, kterým se v posvátném okamžiku vštěpovalo v útlou mysl, že vlastně jejich otec byl vzorným otcem a že potřebují pouze následovati jeho příkladu a na konec v deliriu napít se karbolky neb sáhnout k revolveru a rázem se z nich stanou dobří lidé a jich památka bude ctěna a velebena.

Každému z nás jest drahou památka a vzpomínka na ty, kteří nám za živa byli milými a drahými. Uctívání jich památky jest výkvětem lepší stránky povahy lidské. Jest jedním z nejkrásnějších sentimentů lidské duše. Při tom ale nemáme nikdy nechat se unésti tímto sentimentem tak daleko, abychom z uctívání udělali zbožňování a docela již nesmíme idealisovati po smrti to, co za živa jsme odsuzovali. Tím se dopouštíme demoralisování živých. O mrtvých se má mluviti dobře všude tam, kde možno mluviti tak poctivě a kde ne — tam jest daleko lidštějším a spravedlivějším — mlčet, než lhát. Jestli jest lidským mluviti o svém bližním jen dobré, pak se naučme mluviti tak o něm za živa a ne až po jeho smrti prohlásiti za krásné a šlechetné to, co jsme za živa odsuzovali a hanobili. To jest nečestné a jest spíše hanobením památky zesnulého než uctíváním.

Víme o případu, že jistý časopis v boji se svým konkurentem přinesl proti němu článek plný hany a odsouzení, jako by člověk ten byl pravým vyvrhelem. Snůška tohoto duševního bahna byla vytištěna v jedněch formách listu a když měly jíti poslední formy na lis, potkala onoho zhanobeného člověka osudná nehoda, že se očekávala jeho smrt každé chvíle. Potlačiti první článek bylo již nemožno a proto se na první straně do posledních forem dalo politování nad osudem "dobrého" člověka, který konec konců měl přece jen mnohé dobré stránky a jest ho velká škoda.

Podobné příklady, ač ne vždy tak drastické, opakují se mezi námi každým dnem. Do živých bijeme klacky a jestli jsou náhodou našimi opponenty líčíme jako zosobněné zlo, lidi, na nichž není ničeho dobrého, vše je na nich špatným a zavržení hodným. Vše co potřebuje takový štvaný "lotr" udělat jest, — zemřít — a rázem jest z něj ten nejlepší člověk na světě, nad jehož hrobem se prolévají slzy. Kamení a klacky, kterými jsme ho v životě častovali změní se v květiny a slova nadávek v pochvalné eulogie.

Tento týden odbývá se na všech hřbitovech památka zdobení hrobů a s ní spojené uctívání památky zesnulých. Slavnost ta byla původně obmýšlena pouze pro padlé ve válce vojíny a měla býti projevem vděku národa těm, kteří za něj položili život. Věru krásná to slavnost. Postupem času stala se všeobecnou a rozšířila se ve zvyk zdobení hrobů vůbec. — Zvyk ušlechtilý a chvály hodný, který by mohl vykonati i mnoho praktického dobra, kdyby se tu a tam nebyl zvrhl v přímé zbožňování těch, kteří zemřeli. A to jest nesprávné a demoralisující všude tam, kde se při něm zapomíná na základ všeho dobrého — na PRAVDU.

Špatné skutky s člověkem zemřou, dobré mají žíti i po něm, ale v skutcích samých a ne jen v našich slavnostních řečích nad rakvemi a nad hroby. Jdouce na hřbitov, připamatujme si vše dobré, co naší drazí zesnulí za svého života vykonali a snažme se v tom směru následovati jich příkladu. Na to špatné zapomeňme, tam, kde se zapomenouti dá a kde ne, budiž nám to příkladem odstrašujícím. Tak jen může i zlé státi se ještě dobrým. Chválořečiti a velebiti něco na mrtvých, co bychom na živých odsuzovali, jest nedůstojným, demoralisujícím a pouhým zvětšováním a šířením zla.

Budiž nám drahou památka všech, poněvadž i ten nejhorší z nás má mnohé vlastnosti dobré, zrovna jako ten nejlepší člověk je chybám podroben. Buďtež nám dobré skutky a dobré vlastnosti zemřelých zářným příkladem a jich špatné skutky výstrahou. — Tak uctíme jich památku nejdůstojněji. Při tom vštěpujme si v srdce zásadu, mluviti o živých tak, jak mluvíme o mrtvých a pamatujme, že jedno jediné laskavé slovo za živa má větší cenu než celé vozy květin a ta nejkrásnější slova slavnostních řečníků nad hrobem.

D.

UBOHÝ TAFT.

Lavina radikalismu, která pod znamením reformy zachvátila naši zemi, hrozí zasypati a zdrtiti jinak dobrého a jistě upřímného presidenta Tafta. Lid dá se snadněji strhnouti sliby, poněvadž slíbiti se dá všechno, než skutky, poněvadž vykonati se všechno nedá. President Taft uchází se o republikánskou nominaci na základě toho, co za své presidentské lhůty vykonal. Kdo chce býti spravedlivým musí uznati, že se president Taft snažil vykonati tolik dobrého, na kolik stačil a co vykonati bylo mu možno. Roosevelt jej ustanovil svým nástupcem a lid poslechl Roosevelta v očekávání, že Taftova administrace bude prostě pokračováním administrace Rooseveltovy. Než povaha Taftova jest zcela rozdílná od Rooseveltovy a jest to pouze Rooseveltovou chybou, že to nevěděl dříve. Není to poprvé ani naposled, co se Teddy ve svém úsudku ukvapil. — Roosevelt jest "rough-rider" bojovné nálady, který si nenechá od nikoho nic říci, žádného na světě neposlechne a raději se bude prát s celým světem, než by ustoupil, ať již má pravdu nebo ne. Dokud Taft "sloužil" pod Rooseveltem, byl Teddy do něj zamilován. — Nechť byl poslán kamkoli, nechť mu byl svěřen úkol jakýkoli, vždy jej vykonal skvěle. To co Taft vykonal na Filipinách pojistí mu navždy jméno v historii a zůstane zapsán na prvém místě v srdcích filipinského národa. Byla to jeho vrozená láska k spravedlnosti, pořádku a zákonu, která mu umožnila za doby okupace Kuby zavést tak skvělým způsobem na ostrově pořádek. Že jest Taft poctivec a muž dobrého a šlechetného srdce, to mu neupírají ani jeho nejzarytější protivníci.

Když ale přijal po Rooseveltovi otěže vlády, věc se změnila. — Kdyby Abraham Lincoln vstal z hrobu a stal se po Rooseveltovi presidentem, také se nezavděčí massam lidu, které chtějí, aby president měl stále rukávy ohrnuté a do něčeho bušil. Pro tohle stal se Roosevelt jich miláčkem. Ať již dělá dobré nebo zlé, dělá to s velkým rámusem a s duší, tělem, hlavou, rukama i nohama. Jeho temperament a energie jsou obdivovány a učinily jej miláčkem amerického lidu, který jej bude raději podporovati i v omylu, než někoho mírného a vážného v klidné práci. Proto se Taft nezachoval a nebyl by se zachoval také nikdo jiný.

Taft se dopustil jedné veliké chyby a tou jest, že dovolil, aby se mu pověsila na šosy stará garda politikářů ve spolkovém senátě, proti které Roosevelt tak horlivě bojoval. Taft opravdu nepatří mezi ně, ale oni sami stotožnili své zájmy se zájmy jeho a výsledek jest — Lorimer-Taft v Illinoisu, Penrose-Taft v Pennsylvanii a podobné kombinace, které nemohly skončiti jinak, než porážkou Taftovou. Kdyby byl měl nynější president dosti energie a setřásl se sebe takové spojence, mohl dostati delegace mnohých států, kde se dožil hanebné porážky jen proto, že jeho zájmy byly stotožněny s oněmi politických šmejdilů, kterých se chtěl lid již dávno zbavit.

Taft patří ku staré soudcovské rodině a sám byl spolkovým soudcem, než jej Roosevelt vylákal do kabinentní služby. Jest mu vrozeno pohlížeti na stav soudcovský jako na něco posvátného, čímž také ve skutečnosti má býti a vzhlížeti ku spolkové ústavě jako k něčemu posvátnému a nedotknutelnému, o čem pochybovati je vlastizrádou a anarchismem. Kdyby byli všichni soudcové jako Taft, dobře by bylo i za stávajících zákonů, ale chybou jest, že nejsou a proto lid volá po reformě soudní. Proti tomu postavil se Taft na odpor. Vidí v tom zkázu republiky, když by lid měl míti právo uvažovati a rozhodovati ještě sám a konečně o tom, co soudcové rozhodli. Má pro svůj náhled mnohé vážné doklady a jistě to myslí poctivě, jenže proti proudu jest těžko plouti. Taft to zkusil, byl proudem tím stržen a tone. — Jsme jisti, že přijde jednou doba, kdy lid sám pozná, že Taft měl v mnohém, když ne ve všem, pravdu.

Taft věří upřímně, že jest povolán, aby zastavil výstřední radikalismus v národě se šířící. Považoval a považuje to za svou vlasteneckou povinnost zabrániti tomu, co poctivě považuje za zemi škodné. Ale lavina jest příliš mocná, příliš velká a Taftovi hrozí zasypáním.

Taft dal národu čtyři roky poctivé práce, nejlepší, jaké byl schopen a jeho činy dokazují, že není žádným zpátečníkem, jak mu výstřední radikálové předhazují, ale člověkem pokrokovým, jenže mírného rázu. Chce jíti bezpečnou střední cestou. Lid si toho nepřeje, ale chce Roosevelta, aby "do toho bušil" ať již to dopadne jak chce.

Sklamání presidentovo jest veliké a nedivme se mu, že se cítí ponížen a zhanoben tím, že jeho vlastní strana odmršťuje mu učiniti totéž, co udělala ochotně každému jinému, i mnohem slabšímu presidentu, dáti mu druhou nominaci. President Harrison byl mnohem konservativnějším než jest Taft a činnost Taftova snese velmi dobře porovnání s činností Harrisonovou a jistě by rozsudek zněl ve prospěch Tafta, a nyní táž strana, která bez odporu navrhla Harrisona podruhé, odmršťuje dáti Taftovi nominaci a tím nepřímo odsuzuje jeho administraci. Taft nevidí k tomu žádné příčiny a miliony lidí opravdu také ne, ale přece hlasují pro Roosevelta, poněvadž se domýšlejí, že Roosevelt dovede vykonati více než Taft.

Jest zcela přirozeno, že se nechce president své kandidatury vzdáti ani po porážce ve svém vlastním státě. Každý jiný by jednal podobně, kdyby byl na jeho místě a měl dosti delegátů, aby mohl míti na vítězství v konvenci dobrou naději. Taft není zbabělcem, aby z boje utekl a tím doznal, že ti, kteří k němu vyslovují nedůvěru, mají pravdu.

Zájem republikánské strany bude snad vyžadovati, aby byl jmenován jiný, silnější kandidát než jakým se ukazuje býti Taft, ale to ještě neznamená, že by Taft byl špatným presidentem. Massy lidu žádají člověka radikálního, jdou za tím, kdo jim dovede imponovat a chudák president dočkal se za svou upřímnou a poctivě myšlenou snahu černého nevděku. — Republika jest nevděčnou a není dalekou doba, kdy i sám Roosevelt dožije se téhož poznání. Až bude na něm, aby uvedl ve skutek vše to, co nyní slibuje a hlásá, pozná lid, že jest k tomu třeba síly a moci Giganta a ne člověka vázaného poslušností k zákonu, který pro něj zrovna jako pro celý ostatní národ předpisuje kongress.

Dr. J. F. Scheffčik,

....věnuje se výhradně....

OČNÍM, UŠNÍM, NOSNÍM A HRDELNÍM NEDUHÚM.

Úřad. hodiny: Ráno od 9 do 12 hodin. Odpoledne od 1:30 do 5 hodin.

Úřadovna: 201-3 Masonic Temple, roh Hennepin ave., and 6th St, So. 5-26

Telefony: N. W. Main 4670. T. S. Center 4788. Res. T. S. Calhoun 3642.

MINNEAPOLIS, MINN.

Dr. F. A. Sedláček

OMAHA, NEB.

ÚŘADOVNA: 1270 So. 13th Street proti Hotelu Prague. Tel. Red 4612

RESIDENCE: 1451 So. 11th Street Tel. Douglas 4286.

Dopoledne Dr. Allisonem v semocakich.

V ÚŘADOVNĚ od 1 do 4 hod. odpol.

V neděli od 9 do 11 hod. dopol.

Dr. F. H. Kučera

český lékař a ranhojič

VE VERDIGRE, NEB.

V každé době a do okolí jede na zavolání. 18-tf

Farmerský telefon v úřadovně.

Jest hotov posloužiti krajanům!

Dr. Břetislav Dienstbier

český zubní lékař

pokoj č. 715-716 v budově City National Bank, 16. a Harney ul.

Veškerou zubolékařskou práci bude nejpečlivěji obstarávat a zaručuje. Telefon Douglas 1126.

Úřadovny od 9 h. dop. do 5 h. odp.

Večer dle ujednání. xxf